

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija avgust 2013

Povzetek dogajanj v prvem četrtletju 2013

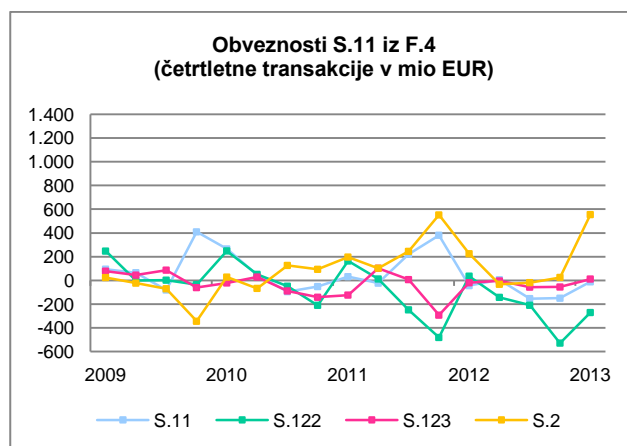
- **Nefinančne družbe** so povečale komercialne terjatve do tujine in zmanjšale znotraj lastnega sektorja, na drugi strani pa zmanjšale komercialne obveznosti in obveznosti iz kapitala, zmanjšale najeta posojila pri bankah in jih povečale v tujini.
- **Centralna banka** je zmanjšala vloge v tujini, hkrati pa so se zmanjšale njene obveznosti do države ter povečale do Evrosistema in bank.
- **Banke** so povečale vloge v tujini, zmanjšale pa terjatve iz posojil in naložbe v tuje vrednostne papirje. Nadaljevale so z razdolževanjem v tujini. Povečale so se obveznosti iz vlog nefinančnih družb. Zaradi konverzije državnega posojila v delnice in prodaje delnic s strani tujine se je zmanjšal delež tujine in povečal delež države v kapitalu bank.
- Po daljšem obdobju zmanjševanja so se ponovno povečale terjatve iz posojil **lizing podjetij**.
- **Zavarovalnice in pokojninski skladi** so povečali vloge pri bankah in zmanjšali naložbe v državne vrednostne papirje. Zmanjšale so se rezervacije iz pokojninskih zavarovanj, predvsem zaradi predčasnih izplačil zavarovancem.
- **Država** je zmanjšala vloge pri centralni banki in posojila bankam, povečala pa delež v kapitalu bank. Zmanjšala je obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev do tujine. Primanjkljaj države je v prvem četrtletju 2013 znašal 733 mio EUR oz. 9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine in vlog ter zmanjšala obseg najetih posojil pri bankah.
- **Tujina** je povečala terjatve iz posojil do nefinančnih družb in vloge pri centralni banki, zmanjšala pa naložbe v vloge in posojila pri bankah ter naložbe v dolžniške vrednostne papirje države. Do bank je povečala obveznosti iz vlog in zmanjšala obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtnega leta 2013 znašala 43,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 186 mio EUR. Največ naložb so nefinančne družbe imele v **delnice in drug lastniški kapital**, in sicer 16,8 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (76%). Naložbe so se zmanjšale za 169 mio EUR (predvsem zaradi negativnih vrednostnih sprememb). **Druge terjatve** so znašale 15,1 mrd EUR, večinoma iz trgovinskih kreditov in predujmov (86%), od tega 47% v okviru lastnega sektorja in 41% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 427 mio EUR) in zmanjšali znotraj lastnega sektorja (za 272 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 6,2 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (65%) in do tujine (26%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 121 mio EUR, najbolj do tujine.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtnega leta 2013 znašale 84,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 1 mrd EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** v višini 35,6 mrd EUR, ki so se zmanjšale za 695 mio EUR (predvsem kot posledica negativnih vrednostnih sprememb). Največji lastniki so bile nefinančne družbe (36%), država (21%), gospodinjstva (21%) in tujina (19%). Najeta **posojila** so znašala 33 mrd EUR, in sicer pri bankah (57%), v tujini (22%), pri nefinančnih družbah (12%) in drugih finančnih posrednikih (6%). Obveznosti iz posojil so se povečale za 298 mio EUR, predvsem kot posledica povečanja posojil iz tujine

(za 660 mio EUR) in zmanjšanja posojil bank (za 295 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,8 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz trgovinskih kreditov in predujmov (76%), od tega 54% do nefinančnih družb in 38% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se zmanjšali za 616 mio EUR.

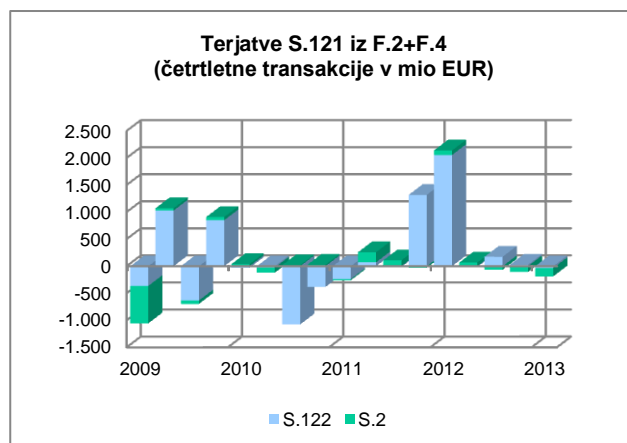

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega četrtnega leta 2013 znašal 41,2 mrd EUR in se je glede na konec leta 2012 zmanjšal za 1,2 mrd EUR. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 56% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtnega leta 2013 znašala 12,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 145 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v dolžniške vrednostne papirje (39%), posojila (30%) in vloge (26%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so ostale na ravni s konca leta 2012 (4,9 mrd EUR), pri čemer je bilo 95% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** bankam, ki so posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so konec prvega četrtnega leta 2013 znašala 3,7 mrd EUR. Centralna banka je imela 3,3 mrd EUR **vlog**, od tega 92% v tujini. Vloge so se zmanjšale za 184 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so konec prvega četrtnega leta 2013 znašale 11,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 255 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 91% vseh obveznosti, od tega 47% do tujine (predvsem obveznosti do Evrosistema), 34% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine) in 17% do bank. V prvem četrtnem letu 2013 so se zmanjšale do države (za 989 mio EUR), povečale pa predvsem do tujine (za 281 mio EUR) in bank (za 211 mio EUR).

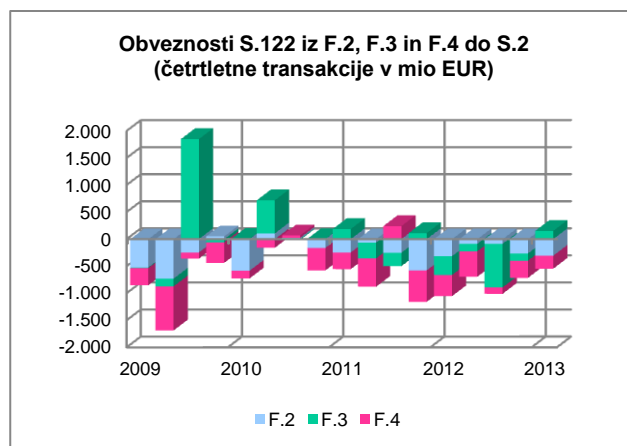

S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec prvega četrtrletja 2013 znašala 49,5 mrd EUR in se glede na konec leta 2012 niso spremenila. Dana **posojila**² so predstavljala 75% naložb, največ nefinančnim družbam (51%) in gospodinjstvom (25%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 530 mio EUR, od tega do nefinančnih družb za 295 mio EUR in do gospodinjstev za 103 mio EUR. Konec prvega četrtrletja 2013 so oslabitve na posojilih dosegle 3,9 mrd EUR, kar je predstavljalo 10,6% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 6,7 mrd EUR, od tega 58% v državne, 28% v tuje in 10% v bančne vrednostne papirje. Naložbe so se zmanjšale za 206 mio EUR, predvsem v tuje vrednostne papirje. Banke so imele 4 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo za 715 mio EUR, predvsem v tujini (za 518 mio EUR) in pri centralni banki (za 211 mio EUR).

Obveznosti bank so konec prvega četrtrletja 2013 znašale 45,8 mrd EUR in so ostale na ravni s konca leta 2012. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 26,4 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (56%), nefinančne družbe (15%), država (11%) in tujina (9%). Vloge nefinančnih družb so se povečale za 313 mio EUR, vloge tujine pa zmanjšale za 304 mio EUR. Banke so imele 12,6 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 47% do tujine), ki so se v prvem

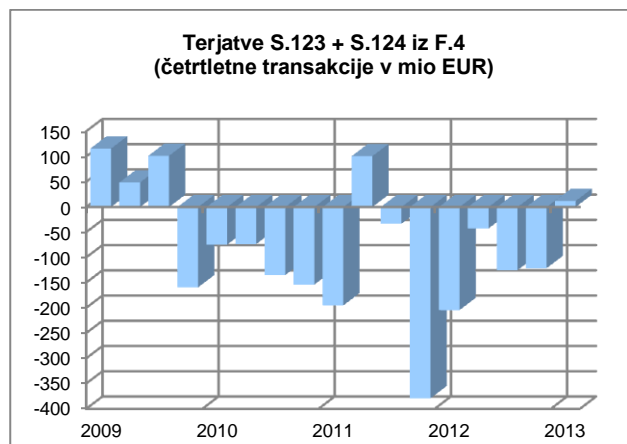
četrtrletju 2013 zmanjšale za 503 mio EUR, predvsem do tujine (za 242 mio EUR) in države (213 mio EUR). **Kapital** bank je znašal 3,5 mrd EUR, v lastniški strukturi pa se je povečal delež države (na 41%) in zmanjšal delež tujine (na 36%), nefinančne družbe so imele v lasti 12% kapitala bank. Banke so imele 2,9 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** in so se povečale za 104 mio EUR, predvsem do tujine.

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtrletja 2013 znašala 6,8 mrd EUR in so ostala na ravni s konca leta 2012. Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** (3,5 mrd EUR), največ nefinančnim družbam (60%) in gospodinjstvom (30%). Terjatve iz posojil so se v prvem četrtrletju 2013 minimalno povečale (prvič po šestih četrtrletjih upadanja). Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,2 mrd EUR, največ v tujino (60%) in nefinančne družbe (30%). Terjatve iz **vlog** so znašale 418 mio EUR, od tega 62% v domačih bankah in 33% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtrletja 2013 znašale 8,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 79 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 5,3 mrd EUR, od tega 62% do tujine in 34% do bank, ki so se v prvem četrtrletju 2013 zmanjšala za 68 mio EUR. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 2,5 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **delnice/enote investicijskih skladov** (74%), od tega 52% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2012 (1,8 mrd EUR).

¹ V četrtrletni informacijski je za sektor S.122 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

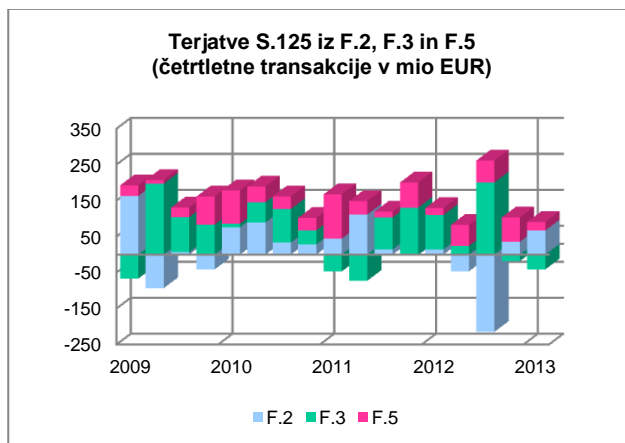
² Konec prvega četrtrletja 2013 so oslabitve na posojilih dosegle 3,9 mrd EUR, kar je predstavljalo 10,6% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtertletja 2013 znašala 8,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 125 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (4,4 mrd EUR), predvsem v tuje (55%), državne (28%) in bančne (11%). Stanje naložb se je v prvem četrtertletju 2013 zmanjšalo za 50 mio EUR, predvsem v državne vrednostne papirje. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,2 mrd EUR, največ v tujino (43%), druge finančne posrednike (32%) in nefinančne družbe (14%). Terjatve iz **vlog** so znašale 1 mrd EUR in so se povečale za 65 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtertletja 2013 znašale 8,3 mrd EUR in so se povečale za 197 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljale **zavarovalno tehnične rezervacije** (5,3 mrd EUR), ki so se povečale za 101 mio EUR, pri čemer pa je prišlo do zmanjšanja rezervacij iz pokojninskih zavarovanj, predvsem zaradi predčasnih izplačil zavarovancem. V strukturi je delež rezervacij iz življenjskih zavarovanj znašal 47%, iz pokojninskih zavarovanj 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 31%. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so konec prvega četrtertletja

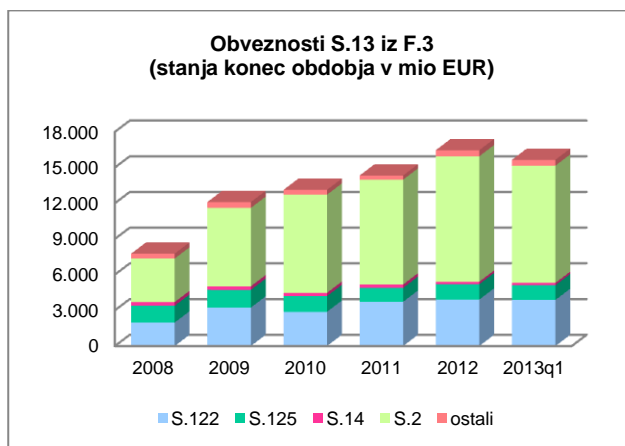
2013 znašale 2,6 mrd EUR in so ostale na ravni s konca leta 2012. Med temi obveznostmi so 1,4 mrd EUR oz. 53% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (36%), tujina (16%), nefinančne družbe (14%) ter zavarovalnice in pokojninski skladi (14%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrtertletja 2013 znašala 21,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 984 mio EUR. Država je imela 11,6 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (63%) in banke (12%). Stanje naložb se je povečalo za 329 mio EUR, od tega do bank za 477 mio EUR kot posledica spremembe državnega posojila v delnice ter umika tujih lastnikov iz kapitala bank. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 4,6 mrd EUR, od tega 63% do bank, 33% do države in 3% do centralne banke. Glede na konec leta 2012 so se terjatve zmanjšale za 1,2 mrd EUR, od tega do centralne banke za 995 mio EUR in v okviru lastnega sektorja za 209 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,1 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 86%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (50%) in znotraj lastnega sektorja (28%). Država je imela 1,6 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 63% do tujine, 13% do nefinančnih družb in 11% do bank. Posojila so se zmanjšala za 149 mio EUR, od tega za 213 mio EUR do bank.

Obveznosti države so konec prvega četrtertletja 2013 znašale 24,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 753 mio EUR. Država je imela 15,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (63%), bank (25%) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (8%). Obveznosti so se v prvem četrtertletju 2013 zmanjšale za 810 mio EUR (od tega 477 mio EUR negativnih vrednostnih sprememb). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3 mrd EUR, od tega 58% do bank in 29% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec prvega četrtertletja 2013 znašal 18,5 mrd EUR oz. 53% BDP (konec leta 2012 19,2 mrd EUR oz. 54% BDP).

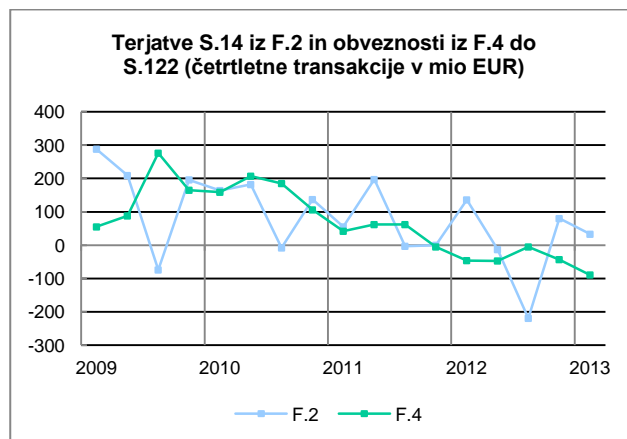

Država je imela konec prvega četrtertletja 2013 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 3,1 mrd EUR, **primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem četrtertletju znašal 733 mio EUR oz. 9% BDP (v prvem četrtertletju 2012 458 mio EUR oz. 5,4% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2013 znašala 37,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 565 mio EUR. **Vloge** so znašale 15,5 mrd EUR, in sicer 96% v domačih bankah in 4% v tujini. Vloge pri bankah so se povečale za 36 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,2 mrd EUR in so se povečale za 203 mio EUR. Gospodinjstva so imela 10,4 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (71%), vzajemne pokojninske sklade (14%) in investicijske sklade (9%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 123 mio EUR. Terjatve iz **zavarovalno tehničnih rezervacij** so znašale 4,5 mrd EUR. V strukturi terjatev so rezervacije iz življenjskih zavarovanj predstavljale 58%, iz pokojninskih zavarovanj 26%, druge tehnične rezervacije pa 16%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2013 znašale 12,1 mrd EUR in so ostale na ravni s konca leta 2012. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR (89% iz dolgoročnih posojil), in sicer 86% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov. Zmanjšale so se za 33 mio EUR, od tega do bank za 103 mio EUR.

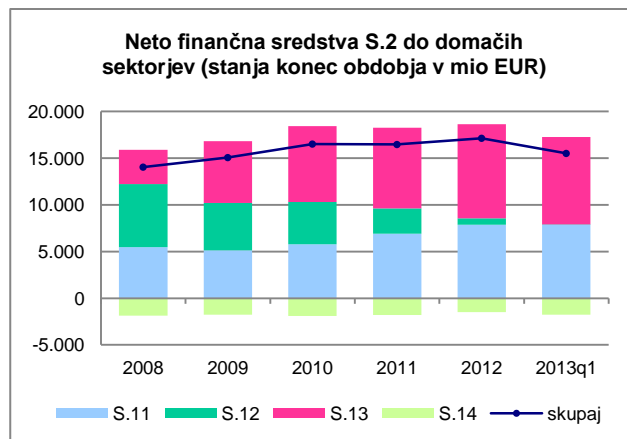

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega četrtertletja 2013 znašal 25,6 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2013 znašala 49,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 738 mio EUR. **Posojila** so znašala 17,2 mrd EUR, od tega 41% nefinančnim družbam, 34% bankam ter 19% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se povečale do nefinančnih družb (za 660 mio EUR) in zmanjšale do bank (za 242 mio EUR). Tujina je imela 11,6 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 85% v državne ter 13% v bančne. Naložbe so se zmanjšale v državne (za 691 mio EUR) in povečale v bančne vrednostne papirje (za 144 mio EUR). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 7,3 mrd EUR, od tega 68% do centralne banke in 32% do bank, ter so se povečale do centralne banke (za 281 mio EUR) in zmanjšale do bank (za 304 mio EUR).

Obveznosti tujine so konec prvega četrtertletja 2013 znašale 34,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 885 mio EUR. Tujina je imela 9,4 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 49% do centralne banke, 26% do zavarovalnic in pokojninskih skladov ter 20% do bank. Obveznosti so se zmanjšale za 144 mio EUR, predvsem do bank. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 6,8 mrd EUR, od tega 47% do nefinančnih družb, 19% do drugih finančnih posrednikov ter 14% do zavarovalnic in pokojninskih skladov. V prvem četrtertletju so se povečale za 98 mio EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 6,4 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 5,8 mrd EUR (predvsem do centralne banke in bank) in so se povečale za 551 mio EUR (največ do bank).

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2013 dosegla 15,5 mrd EUR in so se zmanjšala za 1,6 mrd EUR.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.123 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 EMU</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Monetarno zlato in SDR</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.331 Kratkoročni</p> <p>F.332 Dolgoročni</p> <p>F.34 Izvedeni finančni instrumenti</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Delnice in drug lastniški kapital</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.513 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije</p> <p>F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj</p> <p>F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj</p> <p>F.62 Druge tehnične rezervacije</p> <p>F.7 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.71 Komerčni krediti in predujmi</p> <p>F.79 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).

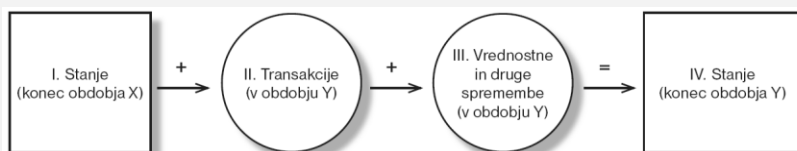
Osnovna načela ESA 95 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 milijon EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;
- bančna statistika
- statistika investicijskih skladov
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>